

بهنام خدا

فهرست مطالب

۱	چکیده
۱	مقدمه
۳	فصل اول - جایگاه مجلس شورای اسلامی
۹	فصل دوم - پدیده انتخابات
۱۳	فصل سوم - اخلاق انتخابات
۱۶	فصل چهارم - ویژگی‌های نماینده مجلس شورای اسلامی
۱۹	فصل پنجم - وظایف نماینده
۲۵	فصل ششم - مجلس و قانون‌گذاری
۲۹	فصل هفتم - تعامل مجلس و مردم
۳۳	فصل هشتم - تعامل مجلس و دولت
۳۶	فصل نهم - اخلاق نمایندگی
۴۱	فصل دهم - توصیه‌های حکومتی
۴۴	فصل یازدهم - مجلس و حکومت اسلامی
۴۸	فصل دوازدهم - مجلس و دشمنان انقلاب اسلامی
۴۹	فصل سیزدهم - مقایسه مجلس شورای اسلامی با مجلس ملی
۵۳	فصل چهاردهم - تفاهم و تعامل نمایندگان با یکدیگر
۵۴	منابع و مأخذ

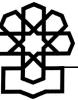
بیانات و پیام‌های بنیان‌گذار انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره) با نمایندگان مجلس شورای اسلامی

کد موضوعی: ۲۷۰

شماره مسلسل: ۸۸۴۰

دفتر: مطالعات فرهنگی

بهمن ماه ۱۳۸۶

متنوعی در امر قانون‌گذاری وجود دارد که هر یک از نمایندگان محترم به اندازه توانایی خود از آن استفاده کرده و با استفاده از رهنماهای معظمله در پیشرفت امر قانون‌گذاری اسلامی مؤثر باشند.

علاوه بر آن مجلس رقمند سرنوشت سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی کشور است ضمن آنکه مجلس ناظری ملی بر نحوه اجرای قوه مجریه است. بنابراین به راحتی می‌توان به اهمیت مجلس در نظام سیاسی، اجتماعی و فرهنگی کشور پی‌برد و دریابیم که چرا معمار بزرگ انقلاب اسلامی مجلس را در رأس امور کشور می‌دانست.

امام راحل (ره) از همان ابتدای پیروزی انقلاب بر نقش مردم در تعیین سرنوشت خویش تأکید می‌ورزید و رمز دوام انقلاب اسلامی را نیز حضور تمام اقشار در صحنه می‌دانست و پیوسته مردم و مسئولین و به‌ویژه نمایندگان مجلس شورای اسلامی را به حفظ معیارهای اسلامی سفارش می‌کردند.

این گزارش دربردارنده فرمایشات و رهنماهای آن امام عزیز درخصوص جایگاه مجلس، انتخابات، قانون، ویژگی‌های نمایندگان و... است که در ۱۴ فصل تنظیم شده است.

از آنجایی که پیام‌های معظمله در سه دوره افتتاحیه مجلس قبلًا تحت عنوان «رساله حکومتی در قانون‌گذاری» به صورت گزارش مستقل انتشار یافت در این گزارش منعکس نشده است.^۱

۱. رساله حکومتی در قانون‌گذاری، مرکز پژوهش‌ها، مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۷۳۲۴

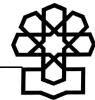
بیانات و پیام‌های بنیان‌گذار انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی(ره) با نمایندگان مجلس شورای اسلامی

در بیانات و پیام‌های امام خمینی (ره) با نمایندگان مجلس شورای اسلامی محورهایی مانند، جایگاه مجلس، پدیده انتخابات اخلاق انتخاباتی، ویژگی‌های نمایندگه وظایف مجلس و قانون‌گذاری، تعامل مجلس و مردم تعامل مجلس با دولت توصیه‌های حکومتی و.. مورد بحث قرار گرفته است تأکید عده امام خمینی (ره) متوجه اهمیت و جایگاه مجلس و قانون‌گذاری و حراست از قانون بوده تا این امر برای نمایندگان محترم مجلس به صورت فرهنگ در امر قانون‌گذاری در دستور قرار گیرد.

از دیدگاه امام خمینی (ره) مجلس شورای اسلامی دارای جایگاه و اهمیت ویژه‌ای است. چراکه برای حاکم شدن ملت بر سرنوشت خود، خون‌های ارزشمندی هدیه شده است، از این‌رو، از دیدگاه حضرت امام (ره) مجلس شورای اسلامی حاصل خون جمعیتی است که وفادار به اسلام بوده و آن را عصاره زحمت‌های طاقت‌فرسای مسلمان ایران می‌دانست. در سخنان حضرت امام با نمایندگان مجلس شورای اسلامی پیام‌های ارزشمند و

من می‌خواستم که این مجلس یک معلم باشد از برای همه کشور و برای مجلس‌های بعد و نسل‌های آینده، که کیفیت مشاوره وکلا باید به این نحو باشد.^۱

مجلس به مثابه
الگوی ملت

و من تکرار می‌کنم مجلس بالاترین مقام است در این مملکت. مجلس اگر رأی داد و شورای نگهبان هم آن رأی را پذیرفت، هیچ‌کس حق ندارد یک کلمه راجع به این بگوید. من نمی‌گویم رأی خودش را نگوید؛ بگوید؛ رأی خودش را بگوید، اما اگر بخواهد فساد کند، به مردم بگوید که این شورای نگهبان کذا و این مجلس کذا، این فساد است و مفسد است یک همچو آدمی، تحت تعقیب مفسد فی‌الارض باید قرار بگیرد. این مجلس ماحصل خون یک جمعیتی است که وفادار به اسلام بودند و این مجلس عصاره زحمت‌های طاقت‌فرسای این ملت مسلمان بوده است، این مجلس فراهم آمده از «الله‌اکبر»‌های مردم است؛ اگر بنا باشد که این مجلس فراهم آمده از «الله‌اکبر» مردم قدمی برخلاف اسلام بگذارد، این مجلس مجلسی خواهد بود که برخلاف مسیر مسلمین عمل کرده. با تمام قدرت، بدون اینکه ملاحظه از احدي و از مقامی شود، مجلس باید مسائل را طرح کند و ردوبدل و انتقاد صحیح، بدون جاروجنجال، بدون هیاهو، مسائل را بگویند. کسی که مخالف است مخالفت خودش را بدون هیاهو بگوید. آنکه موافق است موافقت خودش را بدون جاروجنجال بگوید و بعد هم رأی بگیرند وقتی رأی گرفتند، اگر اکثریت رأی داد و بعد هم برده شد پیش شورای نگهبان و آن‌ها هم صحیح دانستند این رأی را، مخالف اسلام ندانستند و مخالف قانون اساسی ندانستند، اگر

اهمیت تصویبات
مجلس

مجلس شورای اسلامی مجلس مشورت است، مجلسی است که باید متفکرین، آقایان، مباحثه کنند فقط آن چیزهایی که مربوط به ملت است و به اسلام.

مجلس، مردم
و اسلام

مجلس شورای اسلامی که شما آقایان وکیل هستید از طرف ملت برای خدمت در آن بنگاه باید آنکه دلخواه ملت است در آنجا طرح شود و آنچه دلخواه اسلام است بحث و مشورت شود و به ترتیبی که مقرر است تصویب شود و همه چیزش اسلامی باشد.^۲

اگر خدای نخواسته، انحرافی در مجلس پیدا شود، چون منعکس می‌شود به همه جا، ممکن است که انحراف در سطح گسترهای پیدا شود و مسئولیت بزرگ باشد. چنانچه انحرافاتی را شما بواسطه اعمال و افعالتان از ملت سلب کنید، اجر بسیار بزرگی را دارید، اجر اینیا را دارید. از الان بنای بر این نگذارید که ما یک جبهه کذا و یک جبهه کذا، از اول بنا را مبارزه باشد، مبارزه نیست، مباحثه است، مباحثه نرم اسلامی. می‌خواهید هر کدام مسائلی که دارید به دیگری بگوید با برهان، با بیان، البته باید بگوید اما مبارزه ندارید با هم و همه برای اسلام هستید و خدمت‌گزار اسلام هستید و می‌خواهید برای اسلام خدمت کنید از حالا بنا نگذارید به اینکه یک جبهه‌بندی کنید، یک دسته این طرف، یک دسته آن طرف و همان کارهایی که در مجالس سابق می‌کردند و همان دعواها و نزاع‌هایی که به انحطاط می‌کشید خودشان و ملت را.^۲

مجلس و
جبهه بزرگ

۱. در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام ج، ۱۲، ص ۳۴۴.

۲. همان، ج ۱۲، ص ۳۶۴.

۱۳۶۰/۳/۶ در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۴، ص ۳۶۵.

فصل اول - جایگاه مجلس شورای اسلامی

مطالبی که باید عرض کنم و شاید کراراً عرض کرده‌ام، مسئله مجلس است و اهمیت مجلس. همان‌طوری که من کراراً عرض کرده‌ام که دانشگاه و فیضیه، این‌ها اگر اصلاح بشود کشور اصلاح می‌شود و همه کارهایی که در رژیم‌های منحرف انجام گرفته است به دست دانشگاهی‌هایی که انحراف داشته‌اند صورت گرفته است. راجع به مجلس هم باید عرض کنم که در کشوری که مثل کشور ایران بحمدالله الان یک جمهوری اسلامی به تمام معنا هست و در صدد اسلامی کردن همه امور هست، مجلس مثل، همان‌طوری که صنایع مادر ما داریم، مجلس هم این‌طور است که اگر مجلس یک مجلس اسلامی که با انتخابات صحیح انجام گیرد و اشخاصی که انتخاب می‌شوند واقعاً منتخب ملت باشند، تمام کارهای کشور با دست مجلس‌ها اصلاح می‌شود. تمام کارهایی که از بعد از مشروطه انجام گرفت و انحرافاتی که به تدریج پیدا شد تا زمان رژیم پهلوی که به اوج خودش رسید، یکی از عمال بزرگ که باید بگوییم که مادر عمال بود مجلس بود مشروطه را منحرف کردند، مجلس را مجلس قدری کردند، ملت را از اینکه رأی دهنده محروم کردند.^۱

بعض مسائل هست که موجب شد من به خدمت آقایان برسم و آن چیزی که تکلیف هست، عرض کنم، اولاً که هیچ نگرانی‌ای در این مسائل نیست و من تأیید می‌کنم مجلس را و همیشه سفارش می‌کنم به ملت که مجلس را باید تأیید کند و مجلس از ارگان‌هایی است که لازم است بر همه ما که او را تأیید کنیم و هیچ‌کس حق ندارد که راجع

اممیت مجلس
در اصلاح امور

بعدها بخواهند شیطنت کنند، این شیطنت‌ها از مباری غضب، از مباری فاسد، بیرون می‌آید. باید سر تسلیم به مجلس، یعنی سر تسلیم به اسلام وقتی مخالف اسلام نیست، سر تسلیم به اسلام فرود آورد. روش‌های غیراسلامی را، اگر هم در باطن - خدای نخواسته - دارند، نباید دیگر اظهار کنند و نباید اذهان مردم را نسبت به مجلس مشوش کنند. این یک مسئله‌ای است و باید همه توجه داشته باشند. به مجرد اینکه یک مطلبی برخلاف رأی یک نفر است، نباید بگوید مجلس درست نیست.^۲

من امیدوارم که مجلس یک مجلس، مجلس عبادت باشد، نه مجلسی که خدای نخواسته - معصیت در آن واقع شود و به دیگران اهانت کنند، به کسی بد بگویند این‌ها خلاف اسلام است و نباید شود.^۳

مجلس و
عبادت

من در این شک ندارم، در اینکه آقایان وکلا همه به حسب نوع و اگر استثنای شود یک استثنای بسیار نادر است حسن نیت دارند. در این هم هیچ تردیدی ندارم و در این معنا هم که مجلس در رأس همه ارگان‌ها واقع است و مجلس، ملت است که متابولر شده است و تحقق پیدا کرده است در یک جای محدود، این هم بی‌اشکال است. بناءً عليه ما تا اینجا یاش با همه آقایان موافقیم و اعتقاد هم همان‌طوری که دارید، داریم. لکن هیچ‌کس و هیچ دستگاهی و هیچ فردی نمی‌تواند ادعا کند که من نقص ندارم اگر کسی ادعا کرد این را بزرگترین نقصش همین ادعاست.^۴

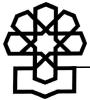
مجلس و
رأس امور

۱. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۴، ص ۳۷۰.

۲. همان، ص ۳۷۱.

۳. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۲۴۶.

۴. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۴۶۸.

بحث در مجلس از مسائل بسیار مهم است که باید بحث شود، باید هر مسئله‌ای با دقت رسیدگی شود و در کمیسیون‌ها اولاً و بعد در مجلس ثانیاً و بعد هم در شورای نگهبان ثالثاً رسیدگی شود که وقتی یک قانون از مجلس بیرون آمد، یک قانون صدرصد شرعی باشد، چه موافق با احکام اولیه که مال اسلام است یا موافق با احکام ثانویه که آن هم مال اسلام است و این رویه رویه‌ای است که اگر انشاء الله باقی بماند مطمئن باشید که مجلس با قوت خودش وقتی که باقی بماند دولت هم اصلاح می‌شود و سایر قوایی که در ایران هستند، آن‌ها هم اصلاح می‌شوند یعنی کج روی نمی‌شود.^۱

اگر مجلسی که از مقامات بلند یا بلندترین مقام کشوری است اگر چنانچه الگو قرار داد آن چیزی که امیرالمؤمنین می‌خواست و آن عدالتی را که او در همان برده کمی که به او مجال داده، خیلی کم مجال پیدا کرد، اگر الگو قرار بدهند آن را برای اینکه احکام را و اموری که باید محول به آن هاست و به آن نحو اجرا کنند، به آن نحو تصویب کنند و دقت کنند، آن وقت می‌شود گفت که مجلس ما هم از متمسکین به امیرالمؤمنین هستند و اما اگر چنانچه مجلس نتواند این کار را بکند یا خدای نخواسته نخواهد این کار را بکند، یا بعضی افراد نگذارند که این کارها شود آن وقت ما نمی‌توانیم بگوییم که یک مجلس متمسک به ولایت امیرالمؤمنین داریم.^۲

مجلس و اصلاح قوی

الگوی مجلس

به مجلس جساری کند و مجلس حقش است که موافق و مخالف داشته باشد و ممتنع و یک مسئله‌ای است که همیشه باید در مجلس باشد و این امری است که گذشت و در او هیچ صحبتی نیست.^۳

لکن در این زمان باید فکر کنید که مجلس اگر یک خدشه پیدا کند چه خواهد شد. کوشش کنید خدشه‌ای پیدا نشود در مجلس، کوشش کنید که همان طوری که اسلام این مسائل را پیش آورده و ما در سایه اسلام توانستیم این مسائل را حل کنیم این مسئله محفوظ بماند و همه چیز در سایه اسلام محفوظ بماند.^۴

**عدم خدشه
مجلس**

مجلس شورای اسلامی که در رأس تمام نهادهای نظام جمهوری اسلامی است، از ویژگی‌های خاص برخوردار است که مهم‌ترین آن‌ها اسلامی - ملی بودن آن است. اسلامی است که تمام تلاشش در راه تصویب قوانین غیرمخالف با احکام مقدس اسلام است خصوصاً با برخورداری از شورای محترم نگهبان و ملی است که از متن ملت جوشیده است و دست شرق و غرب و ابستگان به آنان از سرنوشت آن کوتاه است.^۵

**مهم‌ترین
ویژگی مجلس**

امروز مجلس خانه واقعی ملت است و برخلاف دوران طاغوت به خصوص رژیم ستمگر پهلوی بر آرای توده متعهد به اسلام و اصیل و زحمتکش و محروم استوار است و دست ناپاک دولتمردان و قدرتمندان و خانان و غرب و شرق زدگان از آن کوتاه است.^۶

**مجلس خانه
ملت**

.۱ ۱۳۶۴/۷/۲۴ سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۳۹۷.

.۲ ۱۳۶۶/۳/۲۲ سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۲۰، ص ۳۷۹.

.۳ ۱۳۶۳/۲/۲۲ پیام به نمایندگان دوره اول مجلس، صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۷۳.

.۴ همان.

.۱ ۱۳۶۲/۲/۱۴ سخنرانی در جمع رئیس و کارمندان مجلس، صحیفه نور، ج ۱۷، ص ۲۷۴.

.۲ ۱۳۶۲/۲/۲۴ سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس، صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۱۲۷.

باید مردم را برای انتخابات آزاد گذاریم و نباید کاری کنیم که فردی بر مردم تحمل شود. بحمدالله مردم ما دارای رشد دینی و سیاسی مطلوب هستند و خود افراد متدين و در مستضعفان چشیده و آگاه به مسائل دینی - سیاسی و همگام با محرومین را انتخاب خواهند کرد و در چنین اوضاعی هیچ فرد و گروهی و هیچ نهاد و سازمان و حزب و دفتر و تجمعی نمی‌تواند در حوزه انتخابات دیگران دخالت کند و برای غیر حوزه خود فرد یا افرادی را کاندیدا کرده و از آنان تبلیغ نماید.^۱ در شرایط کنونی، اینجانب به هیچ وجه و به هیچ کس اجازه نمی‌دهم تا از سهم مبارک امام - علیه السلام - یا از اموال دولت و اموال دفاتر و سازمان‌ها و مجامع و اموال عمومی خرج انتخابات کند. باید مردم را برای شرکت در انتخابات تشویق کرد. ان شاء الله نظرم را در این مورد بعداً اعلام خواهم کرد. روحانیون محترم حوزه‌های انتخاباتی سعی کنند در حوزه خود [با] افراد و گروه‌های مسلمان که در انتخابات کاندیدا شده یا از کاندیداهای مورد علاقه خود طرفداری می‌کنند چون پدری مهربان باشند و آنان را با دیده محبت بنگرن. از خداوند توفيق شما را خواستارم.^۲

کمان نمی‌کنم که نقش و اهمیت انتخابات و مجلس شورای اسلامی بر کسی پوشیده باشد بحمدالله هر چه از عمر با برکت انقلاب شکوهمند اسلامی ما می‌گردد، مردم مسلمان و متعهد کشورمان به اهمیت حضور و نقش تعیین‌کننده خود در تمامی صحنه‌های انقلاب آشناز می‌شوند و راز دوام و بقا و استحکام قیام الهی خود را بهتر کشف می‌کنند.^۳

آزادی مردم در انتخابات

عدم استفاده از اموال دولتی در انتخابات

اهمیت انتخابات

فصل دوم - پدیده انتخابات

و اما مسئله انتخابات آینده از اهم اموری است که مسئولیت آن با همه ماست و توجه دارید که دشمنان اسلام در نظر دارند کاری کنند که انتخابات درست صورت نگیرد و از دست مسلمان‌ها و متعهدین خارج شود. ولی شما باید تمام قدرتتان را صرف کنید که به خوبی انجام شود. انتخابات یک محکی هم برای خودتان است که ببینید آیا می‌خواهید انتخاب اصلاح کنید برای خودتان، یا برای اسلام؟ اگر برای خودتان باشد، شیطانی است.

و اما اگر انتخاب اصلاح برای مسلمان‌هاست، «کی و از کجاست» مطرح نیست، از هر گروهی باشد، حزب باشد یا غیرحزب، نه حزب اسباب این می‌شود که غیر آن فاسد و نه صدرصد حزبی بودن باعث صلاح آن‌هاست و انتخاب اصلاح برای مسلمین یعنی انتخاب فردی که تعهد به اسلام و حیثیت آن داشته باشد و همه چیز را بفهمند، چون در مجلس، اسلام تنها کافی نیست، بلکه باید مسلمانی باشد که احتیاجات مملکت را بشناسد و سیاست را بفهمد و مطلع به مصالح و مفاسد کشور باشد و ممکن است به شما و گروه شما هم مربوط نباشد. اگر اصلاح را انتخاب کردید، کاری اسلامی می‌کنید و این یک محکی است برای خودتان که تشخیص دهید انتخاب برای اسلام است، یا برای صلاح خودتان.^۱

شرکت بر انتخابات

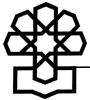
انتخابات اصلاح

.۱۰۱ نامه امام خطاب به چهار تن از نمایندگان مجلس شورای اسلامی صحفه امام، ج ۲۰، صص ۲۹۴-۲۹۵.

.۱۷۲ همان.

.۱۱۳۶۷/۱/۱۱ پیام به مناسب انتخابات سومین دوره مجلس شورای اسلامی، صحفه نور، ج ۲۰، ص ۱۹۳.

.۱۷۱ سخنرانی در جمع اعضای کمیسیون‌های نفت، ارشاد و هنر اسلامی مجلس شورای اسلامی، صحفه امام، ج ۱۸، صص ۱۹۶-۱۹۷.

وصیت من به ملت شریف آن است که در تمام انتخابات، چه انتخاب رئیس‌جمهور و چه نمایندگان مجلس شورای اسلامی و چه انتخابات خبرگان برای تعیین شورای رهبری یا رهبر در صحنه باشند و اشخاصی که انتخاب می‌کنند روی ضوابطی باشد که اعتبار می‌شود.^۱

در صحنه
بودن انتخابات

امروز مسئولیت به عهده ملت است، ملت اگر چنانچه کار بنشینند، اشخاص مؤمن، اشخاص متعدد کنار بنشینند و اشخاصی که نقشه کشیده‌اند برای این مملکت از چپ و راست، آن‌ها وارد بشوند در مجلس، تمام مسئولیت به عهده ملت است هر قدمی که بر ضد اسلام بردارند، در نامه اعمال ملت نوشته می‌شود، هر کاری که انجام دهند مسئولیتش متوجه ملت است.^۲

همان طوری که مکرر من عرض کردہام و سایرین هم گفتند انتخابات در انحصار هیچ‌کس نیست نه در انحصار روحانیون است، نه در انحصار احزاب است، نه در انحصار گروه‌های است. انتخابات مال همه مردم است. مردم سرنوشت خودشان است و انتخابات برای تحصیل سرنوشت شما ملت است.^۳

عدم انحصار
انتخابات

اگر مسامحه کنید، مسئول هستید پیش خدای تبارک و تعالی اگر نروید و رأی ندهید و آن‌ها که جدیت دارند به اینکه وارد شوند در مجلس و به هم بزنند اوضاع ایران را، آن‌ها خدای نخواسته بروند مسئولیتش به عهده شماست مستقیماً مسئولیت همه طبقات دارند مراجع مسئولند علماء مسئولند، ائمه جماعات مسئولند، خطبا مسئولند، تجار مسئولند، بازرگانان مسئولند، دانشگاه‌ها مسئولند، طلاب علوم دینیه مسئولند، کارگران مسئولند، همه مسئولند.^۴

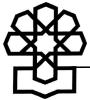
مسئولیت همه
در انتخابات

۱۲۵۸/۱۲/۲۲.۱ در آستانه برگزاری انتخابات مجلس، صحیفه نور، ج ۱۲، ص ۶

۱۲۶۳/۱۲/۹ سخنرانی در جمع مدیران و کارکنان صدا و سیما، صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۴۵.

۱۲۵۸/۱۲/۲۲.۲ بیانات امام در آستانه برگزاری انتخابات مجلس، صحیفه نور، ج ۱۲، ص ۷

۱. وصیت‌نامه سیاسی الهی حضرت امام (ره)، صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۱.

مسئله کرسی مجلس در اسلام مطرح نیست مسئله ریاست در اسلام مطرح نیست، مسئله ریاست جمهور مطرح نیست، مسئله وزارت مطرح نیست اگر کسی اینها را خیال کند مطرح هست اسلام را نشناخته. شماها شیعه همان هستید که می‌گوید که من به اندازه این کفش کنه‌ای که هیچ نمی‌ارزد امارت شما را به اندازه این برایش ارزش قائل نیستم مگر اینکه حقی را ایجاد کند. شما که می‌خواهید حق را ایجاد کنید، شما که می‌خواهید اسلام را به پیش ببرید چه در مجلس پیش ببرید یا در مدرسه پیش ببرید یا در محافل دیگر، باید پیشtan فرق نکند.^۱

مسئله مجلس
و ریاست

مکلفند شرعاً به اینکه حفظ بکنند جمهوری اسلامی را و حفظ به این است که در صحنه باشند و حفظ به این است که اختلافات نداشته باشند و حفظ، این است که مبادا آن کسی که فرض کنید که برده است به اصطلاح برود به رخ او بکشد، آن کسی که نبرده است خیال کند که یک چیزی از دستش رفته است. این حرف‌ها نیست در کار چیزی نیست. اصلش، اسلام است، اسلام در دست همه شماست. شما می‌خواستید آنجا خدمت کنید نشد حالا در جای دیگر خدمت می‌کنید می‌خواستید در مجلس خدمت کنید نشد حالا در دولت خدمت می‌کنید.^۲

الآن دستهایی که داخل و خارج هست که بین آقایانی که در انتخابات دخالت داشتند اختلاف بیندازند. شما گمان نکنید که خارجی‌ها و اذناب آنها در این کشور کودتا می‌کنند، نمی‌کنند، چون نمی‌توانند کشوری

محفوظ بودن
اصل خدمت

انتخابات و دشمن

فصل سوم - اخلاق انتخابات

نصیحتی است از پدری پیر به تمامی نامزدهای مجلس شورای اسلامی که سعی کنید تبلیغات انتخاباتی شما در چارچوب تعالیم و اخلاق عالیه اسلام انجام شود و از کارهایی که با شئون اسلام منافات دارد جلوگیری شود. باید توجه داشت که هدف از انتخاب در نهایت حفظ اسلام است. اگر در تبلیغات، حریم مسائل اسلامی رعایت نشود، چگونه منتخب حافظ اسلام می‌شود. باید سعی شود تا خدای نکرده به کسی توهین نگردد و در صورتی که رقیب انتخاباتی به مجلس راه یافت، به دوستی و برادری - که چیزی شیرین‌تر از آن نیست - لطمه‌ای نخورد.^۱

تبلیغات در
چارچوب
تعالیم اسلامی

دولت اسلامی است، جمهوری اسلامی است و مجلس، مجلس اسلامی است و باید اخلاق همه در انتخابات هم، اخلاق اسلامی باشد.^۲

اخلاق اسلامی
در انتخابات

من از همه قشرها، از همه ملت می‌خواهم که آداب اسلامی خودشان را نسبت به همه امور، خصوصاً در انتخابات حفظ کنند و مبادا که خیال کنند که مبارزات انتخاباتی عبارت از این است که به دیگران بد‌بگویند و کارشکنی کنند. البته دعوت به انتخابات اشخاص مانع ندارند.^۳

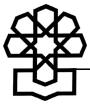
شیوه مبارزه
انتخابات

.۱ ۱۳۶۷/۱/۱۱ پیام به مناسب انتخابات سومین دوره مجلس شورای اسلامی، صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۱۹۴.

.۲ ۱۳۶۸/۱۲/۱۱، صحیفه نور، ج ۱۱، ص ۲۸۴.

.۳ همان، ص ۲۷۱.

.۴ ۱۳۶۸/۱۱/۲۲ پیام به ملت، صحیفه نور، ج ۱۱، ص ۲۶۸.

فصل چهارم - ویژگی‌های نماینده مجلس شورای اسلامی

من متواضعانه از شما می‌خواهم که حتی‌الامکان در انتخاب اشخاص با هم موافقت کنید و اشخاصی اسلامی، متعهد غیرمنحرف از صراط مستقیم الهی را در نظر بگیرند و سربوشت اسلام و کشور خود را به دست کسانی دهید که به اسلام و جمهوری اسلامی و قانون اساسی معتقد و نسبت به احکام نورانی الهی متعهد باشند و منفعت خود را بر مصلحت کشور مقدم ندارند.^۱

ویژگی نماینده
اسلامی

کسانی را انتخاب کنند که صدرصد مسلمان و معتقد به احکام اسلام و معتقد به اجرای احکام اسلام و مخالف با مکتب‌های انحرافی و معتقد به جمهوری اسلامی باشند.^۲

امید آن دارم که با وحدت کلمه و کوشش در راه التیام بین قشرهای مختلف موفق شوید که نمایندگانی متعهد، متفکر، دلسووز به ملت و خصوص طبقه مستضعف و خدمتکزار به اسلام و مسلمین، در مجلس شورای اسلامی بفرستید.^۳

وحدة
کلمه

افرادی را انتخاب کنید که متعهد به اسلام، شرقی و غربی نباشند، بر صراط مستقیم انسانیت و اسلامیت باشند و من امیدوارم که این مرحله را هم به شایستگی و به‌طوری که دلخواه همه ملت ماست و

وفادری به
اسلام و ملت

که همه‌اش مهیاست برای شهادت، نمی‌توانند که در آن‌ها در اینجا وارد بشوند لکن از داخل ما را می‌پوشانند. یکی از مواردی که الان انگشت آن‌ها در کار است و با جدیت دارند توظیه می‌کنند این است که دو دستگی بیندارند بین اشخاصی که در انتخابات بردنده یا به اصطلاح باختند با این تعبیر رشت برد و باخت، شکست و پیروزی، با این تعبیرهای رشت می‌خواهند بین ملت ما اختلاف بیندارند.^۱

برای خاطر خدا توجه داشته باشید که یک مجلس شورا که یک مجلس شورای اسلامی است و می‌خواهد برای ایران خدمت کند و باید قوه داشته باشد، تنها مرکزی است که تمام قوا باید تبع آن باشند. شما بخواهید برای اینکه شما وکیل نشده‌اید در کجا هیاهو کنید که انتخابات، انتخابات کذا بوده، این حرف خلاف اسلام است. شکایت اگر هست، شکایت پذیرفته است و مقاماتی که باید شکایتها را پذیرند می‌پذیرند اما هیاهو کردن، فریاد زدن و انتقاد بی‌جا کردن این برخلاف دستورات اسلام است.^۲

**پاسخ به شکایات
در انتخابات**

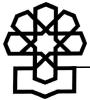
.۱ ۱۲۵۸/۱۱/۲۲. ۱۲۵۸/۱۱/۲۳. ۱ پیام در مورد انتخابات مجلس، صحیفه نور، ج ۱۱، ص ۲۶۹.

.۲ ۱۲۵۹/۲/۱۷. ۲ ۱۲۵۹/۲/۱۷. ۲ صحیفه نور، ج ۱۲، ص ۷۵.

.۳ ۱۲۵۸/۱۱/۲۸. ۳ ۱۲۵۸/۱۱/۲۸. ۳ صحیفه نور، ج ۱۱، ص ۲۷۳.

.۱ ۱۲۶۲/۲/۹. ۱۲۶۲/۲/۹ در جمع هیئت دولت و...، صحیفه نور، ج ۱۸، صص ۲۶۹-۲۷۰.

.۲ ۱۲۵۸/۱۲/۲۹. ۲ ۱۲۵۸/۱۲/۲۹ خطاب به ملت ایران، صحیفه نور، ج ۱۲، ص ۱۷.

وصیت اینجانب به ملت در حال و آتیه آن است که با اراده مصمم خود و تعهد به احکام اسلام و مصالح کشور در هر دوره از انتخابات وکلا دارای تعهد به اسلام و جمهوری اسلامی که غالباً بین متوفیین جامعه و محرومین هستند و غیرمنحرف از صراط مستقیم به سوی غرب یا شرق و بدون گرایش به مکتب‌های انحرافی و اشخاص تحصیل کرده و مطلع بر مسائل روز و سیاست‌های اسلامی به مجلس بفرستند.^۱

**وصیت در انتخابات
نمایندگان**

دلخواه ماست عمل کند.^۲

باید دانست مسلمان بودن تنها فایده‌ای ندارد، باید جمهوری اسلامی را قبول داشته باشد و از مسائل روز اطلاع داشته باشد مثل مرحوم مدرس را انتخاب کنید، البته مثل مدرس که به این زوایها پیدا نمی‌شود، شاید آحادی مثل مدرس باشند. کسانی را که انتخاب می‌کنید باید مسائل را تشخیص دهند نه از افرادی باشند که اگر روس یا آمریکا یا قدرت دیگری تشریی زد بترسند، باید بایستند و مقابله کند.^۳

نماینده و مدرس

لازم است کسانی که کاندیداهایی به ملت معرفی می‌کنند، در نظر داشته باشند که از مطلعین هر رشته تخصصی چند نفری در بین کاندیداهای آن‌ها باشد و اگر کسی یا کسانی را در غیرگروه یا صفت خود یافتد که از افراد گروهشان لایق‌تر است، او را کاندید کند.^۴

نماینده و تخصص

مردم شجاع ایران با دقت به نمایندگانی رأی دهند که متعبد به اسلام و وفادار به مردم باشند و در خدمت به آنان احساس مسئولیت کنند و طعم تلخ فقر را چشیده باشند و در قول و عمل مدافعان اسلام پاپرهنگان زمین، اسلام مستضعفین، اسلام رنجیدگان تاریخ، اسلام عارفان مبارزه‌جو، اسلام پاک طینتان عارف و در یک کلمه مدافع اسلام ناب محمدی - صلی الله علیه و آله و سلم - باشند.^۵

**رأی مردم به
اسلام ناب
محمدی (ص)**

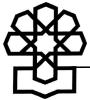
۱. ۱۳۵۸/۲/۱۱، صحیفه نور، ج ۱۱، ص ۲۸۴.

۲. ۱۳۶۲/۱۰/۱۲، صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۱۹۸.

۳. ۱۳۶۲/۱۱/۲۲، پیام به مناسبت پنجمین سالگرد پیروزی انقلاب، صحیفه نور، ج ۱۸، ص ۲۳۲.

۴. ۱۳۶۷/۱۱، پیام به مناسبت سومین دوره مجلس، صحیفه نور، ج ۲۰، ص ۱۹۴.

۱. وصیت‌نامه سیاسی الهی، صحیفه نور، ج ۲۱، ص ۱۸۶.

و تو دارند، همه‌اش آن قدر تمدنها، این‌ها همه بازی است برای بلعیدن ماهما، این یک مانور سیاسی است که با آن ماهما را اغفال کنند و ماهما را ببلعند. شما نباید از این‌ها گول بخورید و تحت تأثیر نه شرقی‌ها واقع شوید و نه غربی‌ها وارد شوید. شما آن‌طوری که اسلام مقرر فرموده است عمل کنید. اگر هر کس هم هر چه به شما می‌گوید اعتنا به او نکنید. اسلام مدنظر شما باشد.^۱

مجلس هم همین‌طور است، دیدها مختلف است، هر دو و همه جمعیت، اسلام را می‌خواهند، لکن دید از اسلام اختلاف دارد و می‌دانید که تقریباً بسیاری از روشنفکرها می‌هستند، افراد تحصیل‌کرده می‌هستند که این‌ها ادعای اسلام‌شناسی می‌کنند، لکن از اسلام بی‌اطلاع‌اند. این‌طور نیست که اسلام را به آن معنایی که دارد، به آن معنا بتوانند بفهمند. یک جنبه‌ای یا یک جنبه‌ای را در آن مطالعه می‌کنند و مسائلی در آنجا مثلاً می‌فهمند، لکن جنبه‌های زیاد دیگری که در اسلام هست توجه نمی‌کنند و این اسباب این می‌شود که یک اختلاف‌نظرهایی پیش بیاید. من میل دارم که، شما هم میل دارید که این مجلس طوری باشد که اگر قانونی را گذراند وقتی که در شورای نگهبان برود بی‌چون و چرا قبول کنند. شما می‌دانید که مردم اسلام را می‌خواهند، دیانت را می‌خواهند، رضای خدا را می‌خواهند.^۲

لزوم توجه همه
به نمایندگان

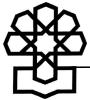
فصل پنجم - وظایف نماینده

من عرض می‌کنم که وقتی بنا شد که ما به تکلیفمان عمل بکنیم و ما آن راهی را که خدای تبارک و تعالیٰ پیش پای ما گذاشته است آن راه را برویم، برای ما شکست هیچی نیست. برای اینکه از دو حال خارج نیست، یا این است که ما پیش می‌بریم که شکست هیچ نیست یا این است که نه، می‌آیند و ما را عقب می‌زنند، ما تکلیفمان را عمل کرده‌ایم چه شکستی است؟ سیدالشهدا هم شکست خورد در کربلا، اما شکست نبود این. کشته شد و زنده کرد یک عالمی را. امیرالمؤمنین هم در جنگ‌ها، در جنگ صفين شکست خورد، لکن شکست نبود این. او به خدمت اسلام بود و برای خدا کار می‌کرد. کسی که برای خدا کار کند، هیچ وقت شکست در آن نیست، برد همیشه با آن‌هاست. شما خوف این را نداشته باشید که اگر یک چیزی برخلاف مثلاً مسلک مارکسیسم بگویید، که این‌ها چه عقب‌مانده هستند، خود آن‌ها عقب مانده‌اند همان‌هایی که ادعای - نمی‌دانم - کمونیستی و کذا می‌کنند، خود آن‌ها از همه قدرتر و از همه دیکتاتورترند و ملت‌هایشان را همه به بند کشیده‌اند. آزادی در آن ممالک نیست برای کسی همان‌طوری که در ممالک غربی هم آزادی نیست در کار، صحبت آزادی، حرف آزادی است. اگر آزادی باشد، این سیاههای بیچاره چه کرده‌اند که این‌طور تحت فشارند؟ در هیچ جای دنیا شما خیال نکنید که این طرح‌هایی که می‌دهند و این بساطی که درست می‌کنند، یک واقعیتی باشد و بخواهند روی او رفتار بکنند. این مجلس‌های کذا که در دنیا درست شده است و به دست قدرتمدنها درست شده است و لهذا حق

عمل به تکلیف

۱ سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۳۵۰.

۲ سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۲۴۷.

مسئله را حل کنید و هر کسی در نظر داشته باشد که طرف مقابل خودش را مثل یک دشمن بگوبد، عقل‌ها کنار می‌رود و قوه غضبیه، که بدترین قوه‌هاست اگر مهار نشود در کار می‌افتد و مسائل را علاوه بر اینکه حل نمی‌کنند، مشکل‌تر می‌کنند.

انسان ناچار سه جور نظر دارد: یک نظری که نظر بی‌طرف است. این یک نظر است. یکی هم نظر طرفداری از یک روش، از یک جریان، یک نظری هم مخالفت با یک روش و یک جریان، نظر بی‌طرف و نظر طرفداری از یک مسئله و نظر طرفداری از یک مسئله دیگر. نظری که حب باشد به یک جریانی، یا بغض باشد به یک جریانی، این نظر نمی‌تواند یک نظر سالم باشد، حب الشیء یعنی و یصم.^۱ بغض هم همین‌طور است، نور عقل را خاموش می‌کند. حب مفرط به یک روشی اسباب این می‌شود که خود آن کسی که حب دارد توجهی به این ندارد که از مبدأ حب دارد این مطلب صادر می‌شود و این مطلب حق نیست؛ مطلبی است که از راه حب است و خواه یا ناخواه این نظر، نظر صائب نیست. انسان خودش را نمی‌تواند بشناسد به این زودی‌ها، انسان تا آخر عمرش، تا آن وقتی که از این دنیا خارج می‌شود، گرفتار یک مسئله در باطن خودش هست که خودش هم نمی‌تواند بفهمد.^۲

اگر آن اشخاصی که مورد توجه مردم‌اند و مردم اعمال آن‌ها را و اقوال آن‌ها را تحت نظر دارند، اگر چنانچه وجهه واحد باشد، شما که صحبت می‌کنید برای خدا باشد، آن هم که می‌شنoud برای خدا باشد، او که

لزوم حق‌مداری

اصلاح از خود

بحمد الله امروز مجلس با دل راحت و با قامت مستقیم می‌تواند که مسائلی که پیش آمده و پیش خواهد آمد در این سالی که سال آخر است، به‌طور شایسته حل کنند تا اینکه این مجلس الگو شود برای مجالس دیگر و اگر در سال آتیه فرض کنید غیر آقایان یک دسته دیگری آمدند، بدانند که باید چه کنند و این‌ها چه کردند و آن‌ها هم باید دنباله این، باید چه کار کنند.^۱

این هیاهوها که در عالم هست، این‌ها همیشه بوده است و همیشه هم خواهد بود، لکن آنکه باقی است خداست و اعتماد به خدا، شما این اعتماد را حفظ کنید و مشکلات را با تدبیرهایی که دارید حل کنید و امیدوارم که خداوند همه را تأیید کند، وقتی برای خدا باشد تأیید می‌کند. وقتی کار برای خدا باشد، ما چه پیروز بشویم چه نشویم، کارمان برای خداست، ما تکلیف ادا کردیم. ما می‌خواهیم تکلیفمان ادا شویم، دنبال این نیستیم که منصبی به‌دست بیاوریم.^۲

انتقادات آزاد است، به اندازه‌ای که نخواهند یک کسی را خفیف کنند، یا یک گروهی را خفیف کنند و از صحنه خارج کنند؛ انتقاد برای ساختن، برای اصلاح امور، لازم است، هر مجلسی باید این انتقادات را داشته باشد؛ لکن اگر [در] این انتقادات آنکه انتقاد می‌کند با آرامش خاطر و با نظر صحیح انتقاد بکند، اینکه جواب می‌دهد هم اگر با نظر صحیح و بدون اینکه غصب در آن راه داشته باشد جواب بدهد، آن وقت منطق در مقابل منطق است و اگر با هیاهو و جارو جنجال بخواهید شما یک

عملکرد نمایندگان
فعلی و تکالیف بعدی

هدف اصلی

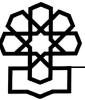
انتقاد صحیح

۱. علاقه به یک چیز، آدمی را کوروکر می‌کند، بخار الانوار، ج ۷۴، ص ۱۶۵.

۲. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۴۷۱.

۱. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۴۷۱.

۲. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۲۰، ص ۲۸۰.

شورای نگهبان قبول کند، مجلس لااقل دو ثلثش رأی بدهد به اینکه این امر اضطراری است، مشورت کنند با اشخاص مطلع باید به مُرّاسلام عمل کنیم. آقایان، شما باید به مُرّاسلام، هم تکلیف شرعیت‌ان است، هم حکم عقل است که ما باید حفظ کنیم مردم را. اگر یک وقتی مردم تو خیابان ریختند شعار بر ضد ما دادند شعار بر ضد کسانی دادند، خوب، آن وقت چه مصیبی است. بسمان است آن شعارهایی که در خارج برایمان می‌دهند و آن شعارهایی که منافقین می‌دهند و امثال آن‌ها. ما وقتی مردم را داریم، اسلام را داریم و رضای خدا را داریم، همه چیز داریم و هیچ یک از آن تبلیغات سوء تأثیری نمی‌کند، اما اگر خدای نخواسته مردم یک وقتی لغزش پیدا کردد، دیدند شما خدای نخواسته دارید یک کار خلافی می‌کنید و خیال کنند عدم است، خوب، آن‌ها که نمی‌دانند این مسائل را توده مردم که نمی‌توانند مسائل را تحلیل کنند به طوری که بفهمند که کجا عدم بوده، کجا نبوده، فلان آقا چه بوده است، او چه بوده، این مصیبیت می‌شود برایتان و من امیدوارم که ان شاء الله جدیت زیاد در این مسئله بکنید و ان شاء الله رأی‌هایی که شما می‌دهید، مشورت‌ها زیاد باشد. بلکه گاهی وقت‌ها با بعضی افراد شورای نگهبان مشورت کنید و بعد از اینکه مشورت شد و این امور آن‌طور شد، دیگر نه شورای نگهبان رد می‌کند و نه مردم ناراضی می‌شوند. مردم وقتی دیدند یک حکم را حکم خداست، مجلس گفته است، شورای نگهبان هم که دنبال این است که احکام اگر خلاف اسلام باشد ردش کنند، حالا که قبول کردن اسلامی است، مردم با اسلام که دعوا ندارند. مردم، اسلام هرچه بفرماید قبول می‌کنند. کسی که جوانش را برای اسلام می‌دهد دیگر دنبال این نیست که مثلاً فلان چیز را ندارد، چطور باشد، یا فلان چیز را دارد، چه شود.^۱

۱. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۷، صص ۲۵۴-۲۵۳. ۲. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۲۰۵.

می‌نویسد هم همین‌طور، هیچ اختلافی نخواهد واقع شد. اگر اختلاف نظر هم باشد، با طرز الهی حل می‌شود، نه با طرز شیطانی. عمدۀ اصلاح همین مرکز «خود» است. همه مصیبیت‌های ما از خود ماست و باید اصلاح از خود ما شروع شود. من توقع نداشتۀ باشم که خودم اصلاح نشده بخواهم دیگری را اصلاح کنم، این خیال باطل است. اگر چنانچه خود آن گوینده اصلاح شده باشد، می‌تواند دیگران را اصلاح کند.^۱

و از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در این عصر و عصرهای آینده می‌خواهم که اگر خدای نخواسته عناصر منحرفی با دسیسه و بازی سیاسی و کالت خود را به مردم تحمیل کردن، مجلس اعتبارنامه آنان را رد کنند و نگذارند حتی یک عنصر خرابکار وابسته به مجلس راه یابد.^۲

بالاخره همه ما، همه این دولت و همه این اشخاصی که در کارهای دولتی، یا در کارهایی که در جمهوری اسلامی باید بشود دست به کار هستند، باید این حیثیت خودشان را پیش مردم حفظ کنند و این حیثیت حفظ می‌شود به اینکه به مُرّاسلام عمل شود، اعم از احکام اولیه و چنانچه نشد و تشخیص داده شد به اینکه الان مصلحت در حکم ثانوی است، احکام ثانویه و اما این هم باید روی تشخیص صحیح باشد خوب، یک نفر می‌نشیند می‌گوید که الان حکم اضطراری است باید فلان چیز شود یک عده‌ای می‌گویند نیست اضطراری، اینکه نمی‌شود گفت که حالا که یک عده‌ای گفتن اضطراری است، ما او را می‌گیریم، فرض کن چند نفر هم او اکثریت دارد. شما باید یک کاری کنید که اضطراری را قبول کند،

رد اعتبارنامه
عناصر منحرف
در مجلس

اسلام و تکلیف
شرعی

۱. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۴، ص ۲۰۵.

۲. وصیت‌نامه سیاسی‌الهی، صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۱.

آنچه در حفظ نظام جمهوری اسلامی دخالت دارد که فعل یا ترک آن موجب اختلال نظام می‌شود و آنچه ضرورت دارد که ترک آن یا فعل آن مستلزم فساد است و آنچه فعل یا ترک آن مستلزم حرج است پس از تشخیص موضوع به وسیله اکثیریت وکلای مجلس شورای اسلامی، با تصریح به موقت بودن آن مادام که موضوع محقق است و پس از رفع موضوع خود به خود لغو می‌شود، مجازند در تصویب و اجرای آن، و باید تصریح شود که هر یک از متصدیان اجرا از حدود مقرر تجاوز نمود مجرم شناخته می‌شود و تعقیب قانونی و تعزیر شرعی می‌شود.^۱

همه در این وقت مسئولیت بزرگی به عهده داریم، یعنی خدای تبارک و تعالی‌الان از ما عذر را کم می‌پذیرد یا نمی‌پذیرد. الان ما نمی‌توانیم بگوییم که حال انقلاب است و در حال انقلاب کاری از دستمنان بر نمی‌آید و نمی‌توانیم بگوییم که جنگ آن طور در ایران است که دست همه را بسته است و نمی‌توانیم بگوییم که این گروه‌ها آن طور فعالیت دارند که اذهان ما را به خودشان متوجه کرده‌اند. این‌ها مسائلی است که یا حل شده است یا نزدیک به حل است. از این جهت، الان هم مجلس باید قدم‌های بلندتری بردارد و لواحی که عرضه می‌شود یا خودش قوانینی می‌خواهد بگذراند، هر چه بیش‌تر سرعت بدهد و اسلامی بودنش صدرصد باشد. اگر یک قانون، یک پیشنهاد، یک لایحه در آن یک نکته غیراسلامی باشد، این

وضع قوانین
ضروری براساس
احکام ثانویه

وضع قوانین اسلامی

فصل ششم - مجلس و قانون‌گذاری

مردم رأی دادند به این‌ها، مردم شانزده میلیون تقریباً یا یک قدری بیش‌تر رأی دادند به قانون اساسی. مردمی که به قانون اساسی رأی دادند منتظرند که قانون اساسی اجرا شود، نه هر کس از هرجا صبح بلند می‌شود بگوید من شورای نگهبان را قبول ندارم، من قانون اساسی را قبول ندارم، من مجلس را قبول ندارم، من رئیس‌جمهور را قبول ندارم، من دولت را قبول ندارم. نه! همه باید مقید به این باشید که قانون را بپذیرید، ولو برخلاف رأی شما باشد.

باید بپذیرید، برای اینکه میزان اکثریت است.^۱

اما در مقام تدبیر امور یک مملکت و در مقام اداره یک مملکت، باید همه شماها و همه کسانی که دست‌اندرکار هستند و همه ملت بپذیرند آن چیزی را که، قانون اساسی پذیرفته است. بپذیرند آن چیزی را که مجلس به آن رأی می‌دهد و شورای نگهبان آن را موافق قانون و موافق شرع می‌داند. باید بپذیرند این‌ها را اگر می‌خواهید که از صحنه بیرون‌تان نکند، بپذیرند قانون را. نگویید هی قانون و خودتان خلاف قانون بکنید! بپذیرید قانون را. همه‌تان روی مرز قانون عمل کنید. اگر همه روی مرز قانون عمل کنند، اختلاف دیگر پیش نمی‌آید.^۲

**ضرورت پایینی
به قانون**

عامل بoven به قانون

۱۳۶۰/۷/۱۹. ۱ نامه امام خطاب به رئیس محترم مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۵، ص ۲۹۷.

۱۳۶۰/۳/۶ سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۴، ص ۳۷۷.

۲ همان، ص ۳۷۸.

شما آقایان باید توجه به این معنا بکنید که مسائل را طوری طرح بکنید، مسائل را طوری رأی به آن بدھید که در شورای نگهبان رد نشود؛ یا اگر رد می‌شود در هر سالی یکی دو تایش رد شود. اما شما از این طرف یک ماه زحمت بکشید و صحبت کنید و رد و ایراد بکنید و یک مسئله‌ای را تمام کنید، آن‌ها بعد از چند روز بگویند این‌ها خلاف شرع است، با اسلام نمی‌سازد، یا با قانون اساسی مخالف است که آن هم از روی اسلام است، این وهن برای مجلس می‌آورد و این خوف برای ما ایجاد می‌کند که مبادا یک وقتی مردم خیال کنند که این‌ها تدین ندارند.^۱

در کشوری که قانون حکومت نکند، خصوصاً قانونی که قانون اسلام است این کشور را نمی‌توانیم اسلامی حساب کنیم، کسانی که با قانون مخالفت می‌کنند، این‌ها با اسلام مخالفت می‌کنند. کسانی که با مصوبات مجلس بعد از اینکه شورای نگهبان نظر خودش را داد، باز مخالفت می‌کنند. اینها دانسته یا ندانسته با اسلام مخالفت می‌کنند.^۲

**برگشت قوانین از
سوی شورای نگهبان**

**مخالفت با
مصطفی مجلس،
مخالفت با اسلام**

در نظر اسلام و خدای تبارک و تعالیٰ مردود است.^۱

تقریباً بسیاری از قوانین، قوانین جزاًی و سیاسی‌اش که همه در بسیاری از قوانینشان برخلاف مسیر اسلام بوده است، یا متصدیان قضا اشخاصی بودند که برخلاف موازین اسلام متصدی قضا شدند و در نار هستند و متصدیان همه امور که مشغول به خدمت هستند، اگر - خدای نخواسته - یک خلافی در کار باشد ولو اشتباهاً باشد، باید با کمال دقت ملاحظه کنند و مذاقه کنند که مبادا یک مطلبی واقع شود برخلاف آنچه که باید واقع شود.^۲

ما باید در صدد این معنا باشیم که اگر رأی به یک پیشنهادی می‌دهیم. توجه کنیم که ما تحت تأثیر یک مکتبی از مکتب‌های دنیا واقع نشویم. ما تحت تأثیر قرآن باشیم، تحت تأثیر احادیث از ناحیه پیغمبر - صلی الله علیه و آله - اگر این‌طور شود کارها زودتر می‌گذرد و کارها بهتر می‌گذرد و نظر مردم به شما، همان نظری است که حالا هست. اگر ده مرتبه این‌طور اتفاق بیفتد که یک عده‌ای اکثریت - فرض کنید - هستند، این‌ها یک چیزی بگویند، یک عده‌ای هم در اقلیت باشند چیز دیگر بگویند، برود در شورای نگهبان و رد کند، اکثریت را رد کند، نقض کند، اگر چندین دفعه این‌طور بشود مردم آزرده می‌شوند. یعنی آن شناخت مردم از شما ممکن است یک وقت خدای نخواسته، تغییر کند - مجلس اسلامی است و برای اسلام است.^۳

**نژوم نقطه در وضع
قوانین اسلامی**

**تعامل با شورای
نگهبان**

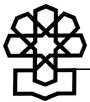
.۱ ۱۳۶۱/۲/۱۱ سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس و...، صحیفه امام، ج ۱۶، ص ۲۷۸.

.۲ همان، ص ۲۸۰.

.۳ ۱۳۶۱/۱۱/۴ سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس، صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۲۴۹.

.۱ ۱۳۶۱/۱۱/۴ سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۲۵۱.

.۲ ۱۳۶۰/۲/۱۸ سخنرانی در جمع اقشار مختلف مردم، صحیفه نور، ج ۱۴، ص ۲۶۸.

محیط مجلس، امیدوارم که از این به بعد یک قدری توجه بکند که این محیط مجلسی که نمایش داده می‌شود در همه کشور و بعضی جاهای دیگر هم، یک طوری نباشد که وقتی این محیط در منظره مردم واقع شد، مردم از اینکه وکیل را انتخاب کردند، پشمیان شوند، یک طوری نباشد که از آن راهی که همه مردم دنبال آن راه هستند کنار بروند. مجلس باید یک محیطی باشد که با کمال تفاهم و خیرخواهی برای ملت و کشور مسائل را پیش بیاورند. انتقاد می‌کنند انتقاد خیرخواهانه باشد، جواب انتقاد می‌دهند. آن هم خیرخواهانه باشد و منظره مجلس یک منظره صالح باشد که مردم وقتی که این منظره را دیدند بگویند چه کار خوبی کردیم که یک همچو اشخاص صحیح را در مجلس بردیم و یک وقت خدای نخواسته طوری نباشد که مردم پشمیان بشوند از رأیی که داده‌اند.^۱

ما برای این ملت عمل بکنیم. ما تمام هممان را صرف کنیم که این کشوری که به این حال درآمده است و همه هم با ما دشمن هستند، این را نجاتش بدھیم. همه به فکر نجات باشیم، نه به فکر اینکه برای خودمان باشد. برای نجات یک بشر، برای نجات یک ملت، برای نجات اسلام از شر این قدرت‌ها همه کوشش کنیم.^۲

خطر بزرگ این است که امروز احتمال می‌رود که آن خطر برای ما باشد، این است که یک وقت ملت از حکومت برگردد. ملت را دیگران نمی‌توانند برگردانند. آمریکا هرچه به حکومت ما فحش بدهد و به

همگرایی مجلس
و مردم

خدمت به مردم

مجلس و
حمایت ملت

فصل هفتم - تعامل مجلس و مردم

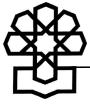
ملت ما امروز مثل سابقش نیست که بی‌تفاوت باشد در امور. ملت ما هم مواظب است و مراقب است و همه امور را مشاهده می‌کند. باید آقایان بدانند اگر چنانچه یک وقت خدای نخواسته و سوسه‌ای پیش بیاید یا کسی باشد که بخواهد و سوسه‌ای پیش بیاورد در خارج و داخل، تضعیف کند دولت را و نگذارد که مسائل پیش بروند و همه چیزهایی که باید موافق با اسلام باشد پیش بروند، مردم مواظبند و مطلعند و شناسایی می‌کنند و سکوت نمی‌کنند. بنابراین توصیه من به آقایان به‌طور جد این است که باید شما که می‌بینید که دولت نتوانسته به آن‌طوری که دلخواه است عمل بکند، باید از این به بعد تعقیب کنید، تأیید کنید، همراهی کنید، کمک کنید تا کشور شما رو به سلامت بروند و احتراز کنید از یک چیزی که برخلاف رضای خداست و برخلاف رضای ملت.^۱

ما اگر نظارت نکنیم یعنی ملت اگر نظارت نکنند در امور دولت و مجلس و همه چیز اگر کنار بروند و بسپارند دست این‌ها و بروند مشغول کارهایشان بشوند، ممکن است یک وقت به تباہی بکشد. ما باید ناظر باشیم به امور مردم. ما باید ملت باید ناظر باشد به اموری که در دولت می‌گذرد. اموری که فرض کنید که در مجلس می‌گذرد.^۲

نظارت مجلس
بر دولت

۱. ۱۳۶۰/۷/۲۴، سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه نور، ج ۱۹، ص ۲۹۳.

۲. ۱۳۶۰/۴/۱۰، سخنرانی در جمع روحانیون، صحیفه نور، ج ۱۵، ص ۶۰.

امور کشور و محرومین کشور و مستضعفین.^۱

شما توجه داشته باشید که به اسلام خدمت کنید و به کشور خودتان خدمت کنید. شما وکیل مردمی هستید که همه اسلام را می خواهند و همه کشور خودشان را می خواهند و شما باید برای این ملت خدمت بکنید به آن چیزی که شما را وکیل کرده است خدمت بگنید. اگر انحراف پیدا کنید برخلاف ملت، خیانت کرده اید به وکالتی که دارید.^۲

خادم ملت و
اسلام

مجلس ما فحش بدهد یا به افراد فحش بدهد، پیش مردم، اینها معتبرتر می شوند و از آن طرف دیگران، منحرفین هر چه شما را بدگویی کنند برایتان بهتر است. مصیبت آن وقت بود که از شما تعریف کنند.^۱

اگر دولت هم بخواهد این طور مشی که گاهی وقت ها می شود، این را ادامه بدهد و مردم را در فشار قرار بدهد، بازار را در فشار قرار دهد، بداند که فاتحه آن دولت هم خوانده خواهد شد. جلب نظر مردم از اموری است که لازم است. پیغمبر اکرم جلب نظر مردم را می کرد، دنبال این بود که مردم را جلب کند، دنبال این بود که مردم را توجه بدهد به حق. شما هم باید دنبال همین معنا باشید، دولت باید دنبال همین معنا باشد.^۲

جلب نظر مردم

در این دوره‌ای که انتخابات شد به حمد الله به طور اکثریت قاطع، مردم دخالت داشتند و خانی دخالت نداشت، آنجایی هم که دخالت داشت در مجلس رد شد. و در آتیه هم چنانچه انشاء الله این ملت به همین طور در صحنه باشند با تعیین و کلایی که متعدد بر همه جهات اسلام و مصالح کشور هستند، تعیین کنند. امید است که در آتیه هر سال بهتر از سال قبل شود. و بحمد الله در این دوره هم که چهره‌های بسیار نورانی در مجلس هست و اشخاص متذكر و فقیه و امثال اینها در مجلس هست و یک سال هم مانده است تا به آخر برسد. من امیدوارم که در این سال جدیت بیشتر شود برای رسیدگی به

اسلام و
مصالح کشور

.۱. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی و، صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۴۷۰.

.۲. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی و صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۳۵۱.

.۱. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس، صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۲۴۹.

.۲. همان، ص ۲۵۱.

باید کوشش کنید در تأیید، نه کوشش کنید در انتقاد. انتقاد سالم باید بکنید، این هم در پیشرفت مسائل مؤثر است. انتقاد سالم و راهنمایی دولت در همه کارهایی که می‌خواهد انجام بدهد، این‌ها از اموری است که لازم است. اما اینکه خدای نخواسته، یک وقت برای اینکه اثبات کنید مطلب خودتان را راجع به دولت، بخواهید کارشکنی بکنید، دولت را به شکست وادار کنید، ملت را تضعیف کنید، دولت را تضعیف کنید، اسلام را به شکست برسانید، این یک مطلبی است که الزاماً باید جلوش گرفته بشود و من امیدوارم این جور نباشد.^۱

انتقاد سالم
از دولت

همان طوری که همیشه بنابر این است و همیشه سفارش شده است، مجلس یک مجلس مشورتی اسلامی است، نه یک مجلسی است که در جاهای دیگر متعارف است و مربوط به این مسائل اسلامی نیست و کاری به مذهب ندارد. مجلس اسلامی است، باید نظرها نظرهای خیرخواهانه اسلامی باشد، هم درباره دولت، هم درباره وزرا، وزرایی که شما انتخاب می‌کنید، باید همان طوری که گفته شده است شرایطی داشته باشند که کاردان باشند و یک‌طور نباشد که یک وزیری باشد که بعد نتواند کار کند؛ فعال باشد و کمک کنید که یک همچو وزرایی [انتخاب] شود و زودتر کار هم انجام بگیرد.^۲

در نطق‌های قبل از دستور و در صحبت‌هایی که وقتی معرفی می‌کنند وزرا را هتاکی نکنند این از شأن آقایان دور است. نباید یکی دیگری را تضعیف کند، هم‌دیگر را تضعیف کنند، نه آن‌هایی که در

اظهارنظرهای
خیرخواهانه

فصل هشتم - تعامل مجلس و دولت

شما اگر یک خانه هم داشته باشید بخواهید تدبیر کنید این خانه را، تا زن و مرد و بچه و کافت و این‌هایی که هستند هم‌فکر نباشند، نمی‌توانید یک خانه را اداره کنید. یک کشور را وقتی بخواهید اداره بکنید، اگر هم‌فکر نباشید، اگر همت همه اداره این نباشد (کار پیش نمی‌رود) همه در فکر مردم باشید. این‌ها عباد خدا هستند، بندهای خدا هستند.^۱

اگر یک مطلبی را در مجلس بگذرانید و - خدای نخواسته - متلاف باشد از اسلام، نمی‌توانید شما عذر برای خودتان پیدا بکنید و اگر - یک قدم، قضات محترم و شورای قضایی - خدای نخواسته - برخلاف آنچه مقرر است بردارد آن هم معذور نیست و مؤاخذ است و اگر ائمه جمیع و ائمه جماعت و کسانی که در این جمهوری اسلامی از روحانیون مشغول یک کاری هست، اگر - خدای نخواسته - یک قدمی، یک کلامی برخلاف مصالح اسلام بردارد، معاقب است. همه معاقب هستیم و همه مسؤول هستیم، کُلُّکم راعِ وَ کُلُّکم مسؤول. ما باید کوشش کنیم که رو به اسلام برویم و اسلام را هر چه زودتر، قوانین اسلام را، قوانین قضایی اسلام را، قوانین سیاسی اسلام را هر چه زودتر به‌طور شایسته در این کشور پیاده کنیم و مطمئن باشید که چنانچه اراده کنید می‌توانید.^۲

هم‌فکری
در اداره
کشور

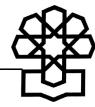
مسئلولیت همه

۱. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۳۹۸. ۱۳۶۴/۷/۲۴.

۲. همان، ص ۳۹۹.

۱. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۴، ص ۲۱۲. ۱۳۵۹/۱۲/۲۸.

۲. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۶، ص ۲۷۹. ۱۳۶۱/۲/۱۱.

فصل نهم - اخلاق نمایندگی

اگر خدای نخواسته، انحرافات پیدا شود و اغراض شخصیه پیش بیاید و نمی‌دانم مسندها بحث بشود و مقامها طرح بشود و امثال این‌ها، این او لاً انحطاط اخلاقی زیاد است و انحطاط در پیشگاه خداست و ثانیاً خوف این است که نتوانید این بار را به منزل برسانید.^۱

عامل انحطاط
اخلاقی

آن‌هایی که مسائل را طرح می‌کنند، مسائلشان باید با هم اختلاف داشته باشد، نه خودشان. خودشان دوست، رفیق و برادر، ولی مسائل را باید طرح بکنند و اشکال دارند، بکنند و طرح بکنند مسائلی که روی مصالح اسلام است، روی مصالح کشور است و آن مقداری که می‌توانند بررسی بکنند و آن مقداری که قدرت دارند نظر بدهنند، لکن بعد از این‌که مجلس تمام شد، همان‌طوری که بعد (از) این‌که مباحثه طلب‌ها تمام شد، می‌نشینند با هم چای می‌خورند و رفیق و دوست هستند، آن‌ها هم همین‌طور باشند.^۲

طرح مسائل و
اختلاف سلیقه

مهم این است که مجلسی‌ها با هم و دولت و با سایر مقامات تفاهم داشته باشند و مجلسی که اساس یک کشور است باید محلی برای بحث و ساختن اخلاق جامعه باشد، و انتقاد و استیضاح حق مجلس است اما برخورد با مختلف با آرامی و طرح مسائل اخلاقی بهتر رفع اختلاف می‌کند تا با الفاظ نیش‌دار و مقابله‌کردن با یکدیگر. لذا باید

رعایت مسائل
اخلاقی در مجلس

اکثریت هستند، نه آن‌هایی که در اقلیت هستند، نه آن‌هایی که ممتنع هستند، هیچ‌کدام نباید این کار را بکنند، برای این‌که این خلاف رضای خداست، خلاف شرع است.

البته باید انتقاد کرد، مسائل را گفت و هرچه به نظر آقایان می‌آید باید بگویند و اگر نگویند خلاف است. پس بنابراین، یک مطلب راجع به این است که برخوردها، برخوردهای اسلامی سالم باشد، چه در مجلس و چه در خارج مجلس و یک صحبت این است که زودتر این مجلس تمام کار را انجام بدهد، وزرا را زودتر و البته با نظر، با دقت همه‌چیز و به‌طور سریع این کار انجام گیرد که تعطیل نباشد امور.^۱

برخوردهای
اسلامی نمایندگان
با وزرا

بالاخره چرا دیگران در باطل خود متفقند و ما در حق خود متفرق. من با کمال تأییدی که از مجلس محترم می‌کنم، میل دارم این مجمع اسلامی، معلم اخلاق و آداب اسلامی باشد و انتقادات این نحو زننده نباشد که در بوق‌های تبلیغاتی بهانه بیش‌تری برای شایعه‌سازی شود.^۲

انتقاد آری
شایعه‌سازی نه

.۱. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۴۰۰، ۱۳۶۴/۷/۲۴.

.۲. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۴۲۲، ۱۳۸۶/۸/۲۸.

.۱. سخنرانی جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۴۰۰.

.۲. پیام به نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۹، ص ۴۲۲.

آقایان در یک محیط آرام مسائلی که دارند با آرامش بیان کنند. اختلافاتی که در دیدها دارند، در سلیقه‌ها دارند، این‌ها را با یک آرامش خاطر بیان کنند و حل و فصل کنند و راجع به مسائل کشور هم که در آنجام می‌آید، باز هم با یک محیط آرام. در محیط آرام است که عقل‌ها می‌توانند کار بکنند. آن روزی که غصب توى کار آمد، عقل کنار می‌رود. قوه غضبیه هر وقت به راه افتاد، عاقله را کنار می‌زند [شخص]، از روی بى عقلی صحبت می‌کند. قاضی چنانچه در حال غصب باشد، نباید حکم بدهد؛ برای اینکه حکم در حال غصب حکمی است که از منشأ عقلی و شرعی صادر نمی‌شود.^۱

حل و فصل اختلافات در محیط آرام

این حق چنانچه از دشمن من هم صادر شد، من او را تمجید کنم به عنوان اینکه حق است و باطل اگر از دوست من هم صادر شد، آن را تکذیب کنم به عنوان اینکه باطل است. ولو در باطن فرض کنید یکی را روشی را دوست دارد، یکی روشن دیگر را، لکن در مقام نظر دادن، در مقام مصلحت‌اندیشی برای کشور یا برای اشخاص، آن نظر حب و بعض خودش را کنار بگذارد، برود دنبال حق و باطل.^۲

مهم در همه افراد، و خصوصاً شما آقایان که در مجلس هستید و مجلس مبدأ همه چیزهایی است که در کشور واقع می‌شود، مهم این است که در مقام بیان مسائل و رد مسائل، انتقاد و تکذیب، به آنجا نرسد که قوه عقلیه کنار، و با قوه غضبیه انسان وارد میدان شود. اگر یک کسی هم فرض کنید از زبانش یک مطلبی برخلاف شما

خشم و حق و باطل

تدیریجی بوردن فساد و تباہی

۱. سخنرانی امام در جمع اعضای کمیسیون نفت ارشاد و هنر مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ۱۳۶۰/۳/۶.

۲. همان، ص ۳۶۷.

نطق‌های قبل از دستور یا مسائلی که در مجلس واقع می‌شود همانند خطبه‌های نهج‌البلاغه و خطب ائمه اطهار مردم را رو به صلاح ببرد، و آقایان در صحبت‌هایشان این احساس را داشته باشند که برای مصلحت جامعه حرف می‌زنند، نه برای مقابله و خودشان را یک واعظ حساب بکنند که می‌خواهند مردم را موعظه کنند و مردم هم احساس کنند که این آقایان خیر و صلاح آن‌ها را می‌گویند.^۱

و این بشر یک خاصیت‌هایی دارد که در هیچ موجودی نیست. من جمله این است که در فطرت بشر طلب قدرت مطلق است، نه قدرت محدود. طلب کمال مطلق است نه کمال محدود. علم مطلق را می‌خواهد؛ قدرت مطلقه را می‌خواهد و چون قدرت مطلق در غیر حق تعالی تحقق ندارد، بشر به فطرت حق را می‌خواهد و خوش نمی‌فهمد.^۲

در جست‌وجوی کمال مطلق

کاری بکنید که این پرده‌هایی که بین شما و بین خدای تبارک و تعالی است این‌ها کنار زده بشو. پرده بزرگ، خودتان هستید. انسان حجاب است. تو خود حجاب خودی. فکر کنید بخواهید اطمینان قلبی پیدا کنید. بخواهید آسایش داشته باشید؛ نه تزلزل و نگرانی. انسان در همین دنیا هم این نگرانی‌ها در جهنم انسان را نگه می‌دارد. این نگرانی‌هایی که برای انسان است یک بابی از جهنم است. کوشش کنید این نگرانی‌ها رفع شود.^۳

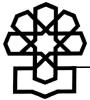
منشأ مفهوم‌گرفتاری‌ها

۱. سخنرانی امام در جمع اعضای کمیسیون نفت ارشاد و هنر مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ۱۳۶۲/۵/۱۷.

۲. همان، ص ۴۲.

۳. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ۱۳۵۹/۱۲/۲۸.

۴. همان، ص ۲۱۱.

خشکشان می‌زد، ولی وقتی از رحمت حرف می‌زدم می‌دیدم که دل‌ها نرم می‌شود و اشک‌ها سرازیر می‌شود و این تأثیر رحمت است. با ملایمت انسان بهتر می‌تواند مسائل را حل کند تا شدت.^۱

ما اگر بخواهیم برای کشورمان، برای اسلام پیروزی حاصل بشود، باید کارشکنی نکنیم از هم. باید همه یک صدا باشیم. قضیه هدایت مسئله‌ای است، قضیه کارشکنی مسئله دیگر، هدایت باید کرد. مرکز همه قانون‌ها و قدرت‌ها مجلس است. مجلس هدایت می‌کند همه را و باید بکند، اما بنا بر این نباشد که مجلس دولت را ضعیف کند و بنا بر این هم نباشد که دولت مجلس را ضعیف کند. ضعیف هر یک، ضعیف خودش هم هست. اگر رئیس دولت؛ رئیس جمهور ضعیف کند مجلس را، خودش قبل از مجلس سقوط می‌کند و اگر مجلس ضعیف کند دولت و رئیس جمهور و آن‌هایی که اجرا می‌خواهند بکند، این خودشان هم ضعیف می‌شوند و امروز صلاح نیست.^۲

کارشکنی و ضعیف عامل سقوط

صادر شد، شما بروید و مطلب را منطقی صحبت کند، با داد و فریاد و - خدای نخواسته - با حرف زشت زدن کار درست نمی‌شود. جز اینکه اگر - خدای نخواسته - این امور تکرار شود در مجلس، کمکم - هیچ امر فاسدی یک دفعه سراغ آدم نمی‌آید. شیطان باطنی انسان بسیار استاد است. و او همچو نیست که ابتدا انسان را به فساد بکشد - ابتدا قدم کوچکی را وا می‌دارد که انسان بردارد. این قدم که برداشت، فردایش یک قدم یک قدری بلندتری. انسان را یواش یواش به جهنم می‌فرستند؛ یواش یواش به فساد می‌کشد.^۱

مجلس ما باید با مجلس‌های سابق فرق داشته باشد. البته فرق هم دارد، اما هر امری کمکم به انحراف کشیده می‌شود و چنین نیست که یکدفعه انحراف واقع شود. در خود انسان نیز چنین است که شیطان و نفس اماره به تدریج از عمل به مکروهات و بعد از آن به صغایر و از آنجا بالاتر انسان را منحرف می‌کند. در مجلس سابق دوره اولش بهتر بود، لکن در هر سال، چیزی به آن اضافه یا از آن کم شد تا رسید به آنجام که مجالس اخیر را دیدیم. شما از اول اگر جلوی فساد را نگیرید، معلوم نیست که به وضع سابق منتهی نشود. البته باید عاقلانه باشد که مسئله حادی پیش نیاید.^۲

تدریجی بoven انحراف

در مسائل، ملایمت و جهت رحمت بیشتر از جهت خشونت تأثیر می‌کند. من در زمان اختناق رضاخانی وقتی در مدرسه فیضیه صحبت می‌کردم، آنگاه که از جهنم و عذاب الهی بحث می‌کردم همه

ملایمت و خشونت

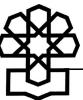
۱. همان، ص ۳۶۸.

۲. سخنرانی امام در جمع اعضای کمیسیون‌های داخلی و خارجی مجلس شورای اسلامی، صحیفه

امام، ج ۱۸، ص ۲۰۲.

۱. همان، ص ۲۰۲.

۲. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۲، ص ۳۴۷.

آن عیوب خودمان باشد. عیوب احتمالی، نمی‌گوییم عیوب دارند، عیوب احتمالی و انسان که بخواهد برای خدا کار بکند و به مقام انسانیت برسد، باید همیشه دنبال این باشد که ببیند چه عیوبی دارد. دنبال این نباشد که ببیند چه حسنی دارد. برای اینکه، دنبال اینکه چه عیوبی دارد، می‌شود که انسان در صدد رفع او برآید و دنبال اینکه چه حسنی دارد، پرده می‌شود در چشم انسان و نمی‌تواند عیوب خودش را ببیند.^۱

و به مجلس و دولت و دست‌اندرکاران توصیه می‌کنم که قدر این ملت را بدانید و در خدمت‌گزاری به آنان خصوصاً مستضعفان و محروم‌ان و ستمدیدگان که نور چشمان ما و اولیای نعم همه هستند و جمهوری اسلامی رهاورد آنان و با فدایکاری‌های آنان تحقق پیدا کرد و بقای آن نیز مرهون خدمات آنان است، فروگذار نکند و خود را از مردم و آنان را از خود بدانید و حکومت‌های طاغوتی را که چپاولگرانی بی‌فرهنگ و زورگویانی تهی‌مفرز بودند و هستند را همیشه محکوم کنید، البته با اعمال انسانی که شایسته برای یک حکومت اسلامی است.^۲

اکنون وصیت من به مجلس شورای اسلامی در حال و آینده و رئیس‌جمهور و رؤسای جمهور ما بعد و به شورای نگهبان و شورای قضایی و دولت در هر زمان، آن است که نگذارند این دستگاه‌های خبری و مطبوعات و مجله‌ها از اسلام و مصالح کشور

وصیت به نمایندگان

۱. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام ج ۱۷، ص ۲۴۶.

۲. وصیت‌نامه سیاسی الهی، صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۱۲.

فصل دهم - توصیه‌های حکومتی

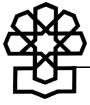
اسلام به ما این پیروزی را داده است. این یک نعمتی است که خدای تبارک و تعالیٰ به ما اعطا کرده است و این نعمت را چنانچه شکرگزاری نکنیم ممکن است که یک وقتی خدای نخواسته از ما بگیرند. شکرگزاری اش به این است که همان‌طوری که در اول همه دست‌ها بلند شد که ما اسلام را می‌خواهیم و جمهوری اسلامی را می‌خواهیم، خدای تبارک و تعالیٰ، عنایت فرمود و اعطا کرد. اگر ما از حالا این دست‌ها را کنار بزنیم، یکی از این طرف برود و یکی از آن طرف برود و یکی یک چیزی بگوید و یکی یک چیز دیگری بگوید و جبهه‌بندی بشود و دولت با مجلس و مجلس با دولت و همه با هم به هم بربیزند، ممکن است که عنایت خدا به واسطه کفران نعمت برداشته بشود و ما انحطاط همه چیز پیدا بکنیم و کشورمان باز برگردد به حال سابق، به همان ظلم‌ها و همان ستم‌هایی که همه دیدید و همه دیدیم. شکرگزاری به این است که شماهایی که وکیل ملت هستید کارشکنی برای دولت نکنید، هدایت کنید. هر جایی که پا را کنار می‌گذارد هدایتش بکنید.^۱

هیچ کس و هیچ دستگاهی و هیچ فردی نمی‌تواند ادعا کند که من نقش هیچ ندارم. اگر کسی ادعا کرد این را، این بزرگترین نقش همین ادعاست. کسی نیست که بتواند بگوید که من دیگر بی‌عیوب هستم. اگر بعض اشخاص پیدا بشود که خوب، بسیاری از عیوب را ندارند، لکن بی‌عیوب ما نداریم در دنیا و ما باید همیشه توجه‌مان به

نعمت جمهوری
اسلامی

لزوم توجه به
عیوب خود

۱. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ج ۱۲، ص ۳۴۸.

فصل یازدهم - مجلس و حکومت اسلامی

خوف این معنا را نداشته باشید که اگر در مجلس شما یک مطلبی را بگویید، پیش روشنفکرها این خوب نیست. شما نماز هم اگر بخوانید بعضی از این روشنفکرها پیششان خوب نیست. شما اگر دعا هم بخوانید بعضی از اینها پیششان خوب نیست. من نمی‌گوییم همه روشنفکرها؛ روشنفکر خوب در همه طبقات هست. اما آن‌هایی که از اولی که این جمهوری اسلامی خواست پاییش را بگذارد در این مملکت مخالف کردند و آن‌هایی که به اسم خدمت به خلق می‌خواهند نگذارند این جمهوری اسلامی تحقق پیدا بکند. شما خوف هیچ‌کس را نداشته باشید؛ نه خوف چپی‌ها را نداشته باشید، نه خوف راستی‌ها را نداشته باشید. شما - در مسائل قانون اساسی است و اسلام و قانون اساسی هم تابع اسلام است - باید به اسلام فکر بکنید، باید فکر کنید که حالا که در فلان کشور کذا چه جور واقع شده ما هم خوب است که التقاطی باشیم.^۱

حرکت در
مسیر اسلام

لازم نیست که انسان وقتی که در یک مطلبی مخالف یک کس دیگری است، دشمن او هم باشد. همه مسلمان، همه مؤمن، همه اهل این کشور و همه مصلحت این کشور را می‌خواهید و ما و شما هم مصلحت اسلام را می‌خواهیم و هم مصلحت این اشخاصی که در دارالاسلام زندگی می‌کند و تحت لوای اسلام هستند، از نمایندگانی که سایر اقلیت‌ها هستند و مصالح آن‌ها [را می‌خواهیم]. اسلام اقتضای این را می‌کند که مصالح همه در نظر گرفته بشود و علی‌السواء هم درنظر گرفته بشود.

رعایت مصالح
اسلام و کشور

منحرف شوند و باید همه بدانیم که آزادی به شکل غربی آن، که موجب تباہی جوانان و دختران و پسران می‌شود از نظر اسلام و عقل محکوم است. و تبلیغات و مقالات و سخنرانی‌ها و کتب و مجلات برخلاف اسلام و عفت عمومی و مصالح کشور حرام است. و بر همه ما و همه مسلمانان جلوگیری از آن‌ها واجب است و از آزادی‌های مخرب باید جلوگیری شود و از آنچه در نظر شرع حرام و آنچه برخلاف مسیر ملت و کشور اسلامی و مخالف با حیثیت جمهوری اسلامی است به طور قاطع اگر جلوگیری نشود همه مسئول می‌باشند.^۱

^۱. وصیت‌نامه سیاسی الهی، صحیفه امام، ج ۲۱، صص ۴۳۵-۴۳۶.

^۱. وصیت‌نامه سیاسی الهی، صحیفه امام، ج ۲۱، صص ۴۳۵-۴۳۶.

روحانی هم برخلاف اسلام بکند، آن هم یک ساواکی است.^۱

و این مردم هم دنبال جمهوری اسلامی هستند؛ و این مردم هم از مجلس، مادامی که مجلس بر طریقه اسلام باشد، و از دولت مادامی که دولت بر طریقه اسلام باشد، و از رئیس‌جمهور، مادامی که رئیس‌جمهور در طریق اسلام باشد، طرفداری می‌کنند. هر کدام از بلغزید، مردم دیگر از شما طرفداری نمی‌کنند. برای اینکه مردم اسلام را می‌خواهند. امر دایر می‌شود بین من، و پیغمبر اکرم، کدام مسلمان است که ترجیح بدهد من را؟ امر دایر می‌شود بین شما، و اسلام، کدام مسلمان است که شما را بر اسلام ترجیح بدهد؟ این خیال‌ها از کله‌های ایمان بیرون کنید که الان اگر وضعی بشود، مردم دیگر آن مردم نیستند. مردم اسلام را می‌خواهند. تا آخر هم می‌خواهند.^۲

ملت من و تو نیستیم! ملت آن‌ها هستند. میزان آن‌ها هستند. هی نتشنیید و بگویید که مردم چه شده‌اند؛ مردم دیگر مأیوس شدند؛ مردم کذا شدند نخیر، مردم از اسلام مأیوس نمی‌شوند. کارهای ما هم هر کدام فاسد است، می‌گویند کار تو فاسد است، ولی ما جمهوری اسلامی را می‌خواهیم.^۳

باید به حسب واقع، به حسب انصاف، به حسب وجدان، این مردمی که شماها را روی کار آورده‌اند، این مردم زاغه‌نشین که شماها را روی مستند نشانده‌اند ملاحظه آن‌ها را بکنید، و این جمهوری را

حمایت مردم از مجلس

مردم و اسلام

عدم تضییف جمهوری اسلامی

همه اهل این مملکت هستند، حق دارند در این مملکت و شما هم وکلای این مملکت هستید و می‌خواهید خدمت کنید. هر یکی‌تان وکیل همه هستید هر یکی‌تان باید مصالح همه مملکت را در نظر بگیرد بنابراین، بهترین مباحثه‌ها همین مباحثه برادرهاست با هم که [در] کارهایشان، اگر اخلاقی هم دارند با برادری حل می‌کنند نه خصمانه.^۱

ملت اسلام را می‌خواهد، کاری بهتر از اسلام چی؟ چه می‌خواهید بکنید؟ شما کارهایتان را خوب بکنید. ملت ایران رأی داده است به جمهوری اسلامی؛ هرچه زحمت داشته و توان داشته است در طبق اخلاص گذاشته است. گفته ما اسلام را می‌خواهیم؛ شما اگر با اسلام بد هستید، خوب تشریف ببرید اروپا و آمریکا و هر جا دلتان می‌خواهد، آنجا زندگی کنید. یا همین جا زندگی کنید و اگر ملت را می‌خواهید، هی نگویید که «ملت با من است»، «ملت با من است». ملت با اسلام است. نه با من است و نه با شما و نه با دیگری. من اگر یک کلمه‌ای برخلاف اسلام بگویم، همین ملت می‌ریزند و من را از بین می‌برند. ملت اسلام را می‌خواهد. ملت شخص نمی‌خواهد.^۲

ملت می‌خواهد که قوانین اسلام در این مملکت پیاده بشود. ملت این همه زحمت کشیده است که دین اسلام را برقرار کند در یک مملکتی که صدها سال و در این اخیر پنجاه سال کوشش شد به اینکه اسلام را کنار بگذارد؛ کوشش شد به اینکه روحانیت را کنار بگذارد و تضییف کند. ملت روحانیت را به تبع اسلام می‌خواهد. اگر خدای نخواسته

اسلام‌خواهی ملت

ملت و قوانین اسلام

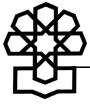
.۱. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ج ۱۴، ص ۳۷۲.

.۲. همان، ص ۳۷۲.

.۳. همان، ص ۳۷۲.

.۱. سخنرانی امام در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۳، ص ۱۰۳.

.۲. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، ج ۱۴، ص ۳۷۱.

فصل دوازدهم - مجلس و دشمنان انقلاب اسلامی

این را بدانید که آن‌هایی که با این مجلس مخالفند، و آن‌هایی که با این انقلاب مخالفند و آن‌هایی که با اسلام مخالفند، هر کاری بکنید آن‌ها به مخالفت خودشان ادامه می‌دهند، متنها یک وقتی با یک بهانه است، بعد یک بهانه دیگر پیدا می‌کنند.^۱

تدوام مخالفت
دشمنان

تضعیفیش نکنید. بترسیید از آن روزی که مردم بفهمند در باطن ذات شما چیست و یک انفجار حاصل شود.^۲

ما باید این اسلام عزیز را نگهداری بکنیم. مجلس اسلامی ما نگهبان اسلام باشد و همه ارگان‌ها و دولت، نگهبان اسلام، خدمتکزار اسلام باشد؛ وقتی خدمتکزار اسلام شد همه مسلمان‌ها با آن موافق هستند. چه در ایران و چه در خارج ایران، همه با آن موافق هستند. آن عده‌ای هم که مخالف هستند، مخالف اسلام اصلش هستند، آن‌ها هم تأثیری دیگر حرف‌هاشان ندارد.^۳

ویژگی مجلس
اسلامی

۱. سخنرانی در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۲ ص ۳۵۱. ۱۳۵۹/۳/۴.

۲. همان، ص ۲۸۰. ۱۳۶۱/۱۱/۴. سخنرانی امام در مجمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۷، ص ۲۵۴.

فصل سیزدهم - مقایسه مجلس شورای اسلامی با مجلس ملی

الآن ملت ما می‌تواند ادعا کند که ما در همه امور ناظریم، من خیلی از مجالس را یاد دارم و در بعضی از مجالس هم رفتم به عنوان تماشاجی. یک دانه از امثال شما در مجلس نبود، الا مثلاً، مثل زمانی که مرحوم مدرس آنجا بود یا در آن اول که ما آنجا را دیگر ندیدیم؛ آن دوره‌های اول [را در] دوره اول بودند از اشخاصی که نظیر شما بودند. آن چیزی که می‌خواهم عرض کنم این است که حیف است که چهره نورانی مجلس در آن، یک چیزهایی واقع شود که مخالف زی شما آقایان است.^۱

این مال این دوره سابق قبل از این دوره نیست، بلکه به طور قطع اکثر دوره‌ها این‌طور بود، منتها یک دفعه تعیین وکلا با خان‌ها بود و آن اشخاصی که نفوذ داشتند در کشور، در هر منطقه و مردم دخالت نداشتند، و اگر دخالت داشتند چشم و گوش بسته بودند. رعیت‌ها را جمع می‌کردند و می‌آوردند پای صندوق، و به آن‌طوری که به آن‌ها دستور داده بودند رأی می‌دادند بدون اینکه بفهمند چه دارند می‌کنند، رأی چی هست و چه کار دارند انجام می‌دهند. فقط همان خان می‌دانست که برای منفعت او و برای منفعت دولت‌ها این‌ها دارند رأی می‌دهند، و اصلاً کاری به اینکه کشور به کجا برسد در کار نبود، کاری به این کار نداشتند. بعد هم که زمان رضاخان پیش آمد و ما بعد رضاخان که اکثراً می‌دانید، و همه هم در آخر، در این دوره‌های آخر می‌دانید که آن بلاهایی که به سر ملت آمد، مادرش مجلس بود. یعنی عده‌ای را اینها خودشان لیست می‌دادند، و

انتخابات بر
دوره اسلامی
و طاغوت

این چهره مجلس اسلامی ماست و اگر از صدر مشروطه - الا شاید دوره اول - تا قبل از این مجلس ملاحظه کنید، اینجا جای آن وکلا نبود؛ وکلایی که از طبقه اشراف و از طبقه ثروتمند و مرغه، و حاضر نبودند در یک مجلس چندتایشان با هم جمع بشوند و حاضر نبودند در یک مجلس این‌طور مسجدی بنشینند و هر کدام در کاخ‌های بلند - الا بعضی‌ها که آن‌ها هم از سنخ شما بودند - زندگی می‌کردند. امکان نداشت که یک مواجهه‌ای بین من طبله با آن تیپ‌های اشرافی و اعیانی و دارای کذا و کذا اتفاق بیفت؛ فرضًا اینکه گوش بدھند به اینکه یک طبله با آن‌ها چه می‌گوید. این از برکات نهضت است، برکات اسلام است که همه نهادهایشان اسلامی و مردمی است. مجلس مردمی این است. پیش‌تر اسمش را گذاشت بودند «مجلس ملی». ملت راه داشت در آن مجلس؟ در آن مجلس از ملت‌ها، از خود ملت کسی بود که راه پیدا کند به آنجا؟ خصوصاً در این دهه‌های آخر، یک نفر از شما در آنجا راه نداشت و جای شما در آنجا نبود اخلاقاً، که عند الله نبود، به واسطه علو شأن شما و به واسطه اینکه آن‌ها طاغوتی بودند، شما راه نداشتید بر آنجا.^۱

و این تنها مجلس نیست که تحول پیدا کرده است از طاغوت به اسلامیت و انسانیت، سایر نهادهای دولتی هم، چه قوای مسلحه و چه سایرین از قبیل وزرا و امثال اینها، آن‌ها هم همین‌طور هستند.

تحول مجلس از
طاغوت

از مهمات امور، تعهد وکلای مجلس شورای اسلامی است. ما دیدیم که اسلام و کشور ایران چه صدمات بسیار غم‌انگیزی از مجلس شورای غیرصالح و منحرف، از بعد از مشروطه تا عصر رژیم جنایتکار پهلوی و از هر زمان بدتر و خطرناکتر در این رژیم تحملی فاسد خورد؛ و چه مصیبت‌ها و خسارت‌های جانفرسا از این جنایتکاران بی‌ارزش و نوکرماه به کشور و ملت وارد شد. در این ۵۰ سال یک اکثریت قلابی منحرف در مقابل یک اقلیت مظلوم موجب شد که هر چه انگلستان و شوروی و اخیراً آمریکا خواستند، با دست همین منحرفان از خدا بی‌خبر انجام دهند و کشور را به تباهی و نیستی کشانند. از بعد از مشروطه، هیچ‌گاه تقریباً به مواد مهم قانون اساسی عمل نشد، قبل از رضاخان با تصدی غربزدگان و مشتی‌خان و زمین‌خواران؛ و در زمان رژیم پهلوی به دست آن رژیم سفاک و وابستگان و حلقه به گوشان آن. اکنون که با عنایت پروردگار و همت ملت عظیم الشأن سرنوشت کشور به دست مردم افتاد و وکلا از خود مردم و با انتخاب خودشان، بدون دخالت دولت و خانه‌ای ولایات به مجلس شورای اسلامی راه یافتدند، و امید است که با تعهد آنان به اسلام و مصالح کشور جلوگیری از هر انحراف بشود. وصیت اینجانب به ملت در حال و آتیه آن است که با اراده مصمم خود و تعهد خود به احکام اسلام و مصالح کشور در هر دوره از انتخابات وکلای دارای تعهد به اسلام و جمهوری اسلامی که غالباً بین متوضطین جامعه و محرومین هستند و غیرمنحرف از صراط مستقیم - به سوی غرب یا شرق - و بدون گرایش به مکتب‌های انحرافی و اشخاص تحصیل‌کرده و مطلع بر مسائل روز و سیاست‌های اسلامی، به مجلس بفرستند.^۱

صدمات مجلس شورای ملی

به طوری که محمدرضا اقرار کرد - منتهای می‌گفت زمان قبل، مقصودش زمان پدرش بود - لیست را از سفارتخانه می‌آوردند که این‌ها باید تعیین بشوند. بعد از زمان ایشان هم بدتر از آن وقت بود، وکلای ما را باید آمریکا یا قبل از او انگلستان تعیین کند، و مردم و دولت ایران و هیچ‌کس هیچ نظری در این باب نداشت. وکلا با دستور آن‌ها، با اسم و رسم تعیین می‌شد مگر بعضی‌ها که در تهران نمی‌شد که غیر او بشود که یک اقلیت بسیار نادر بود، البته به تدریج این طور شد تا زمان این‌ها که به اوج خودش رسید، تمام بدختی‌ها در حکومت از مجلس سرچشمه گرفت. هر کاری می‌خواستند انجام بدهند، هر امر فاسدی را که می‌خواستند انجام بدهند دیکته می‌کردند و می‌آوردند مجلس.^۲

و بالاخره مجلس است که اساس یک کشور را به صلاح می‌کشد یا اساس یک مجلس را رو به فساد می‌برد و مجلس بود که رژیم پهلوی آن همه فساد ایجاد کرد و آن همه خیانت کرد، و همین مجلس است که در زمان کنونی این همه خدمت کرده است و در صدد خدمت است. من نمی‌خواهم بگویم که کارها تمام شده و همه‌اش هم صد در صد تمام است، اما وقتی ما مقایسه بکنیم افراد این مجلس را با افراد دوره رضاخان - به استثنای نادر - و دوره محمدرضا تقریباً بی‌استثناء، اگر ما مقایسه کنیم و همان افراد را ببینیم که سابقه‌شان چی است و چه زندگی کردند و چه هستند، کافی است که ما به ارزش این مجلس پی‌ببریم، از آن جنس که در سابق بود هیچ‌لان نیست در مجلس.^۳

تفاوت رو مجلس

۱. وصیت‌نامه سیاسی الهی، صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۱۹-۴۲۰.

۲. همان، ص ۴۶۹.

۳. همان، ص ۴۷۱.

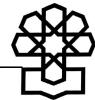

و از همه نمایندگان خواستارم که با کمال حسن نیت و برادری با هم مجلسان خود رفتار و همه کوشش باشند که قوانین خدای خواسته از اسلام منحرف نباشد و همه به اسلام و احکام آسمانی آن فادر باشید تا به سعادت دنیا و آخرت نائل آیید.^۱

رقتار مناسب
نمایندگان با
یکدیگر

منابع و مأخذ

۱. صحیفه امام، مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره)، ۱۳۷۸، چاپ اول، جلد ۱۱ تا ۲۱.
۲. صحیفه نور، وزارت ارشاد اسلامی (سازمان چاپ و انتشارات) تهران، ۱۳۷۰.
۳. وصیت‌نامه سیاسی الهی حضرت آیت‌الله العظمی امام خمینی قدس (سره) الشریف، تهران، نشر دانشپرور، ۱۳۸۳.

فصل چهاردهم - تفاهم و تعامل نمایندگان با یکدیگر

بنابراین، آن چیزی که لازم است برای همه ماهها و همه شماها و همه ملت و همه کسانی که این مملکت را می‌خواهند اداره کنند، این است که با هم تفاهم داشته باشند، اگر مسئله‌ای را برخلاف می‌بینند، بنشینند [و] بخواهند [که] حل کنند، صحبت کنند. در مجلس، اگر یک مطلبی را می‌بینند که دارد خلاف واقع می‌شود، صحبت کنند، بنشینند مشورت کنند.^۱

مجلس باید یک محیطی باشد که با کمال تفاهم و خیرخواهی برای ملت و کشور، مسائل را پیش بیاورند. انتقاد می‌کنند، انتقاد خیرخواهانه باشد. جواب انتقاد می‌دهند، آن هم خیرخواهانه باشد و منظره مجلس یک منظره صالح باشد که مردم وقتی که این منظره را دیدند بگویند چه کار خوبی کردیم که یک همچو اشخاص صحیح را در مجلس بردیم.^۲

وقتی که همه مردم در تمام کشور دیدند که این وکلایشان با راستی و صداقت در خدمت کشور هستند و در خدمت اسلام هستند و مناظره‌هایی که می‌کنند مناظره‌هایی اسلامی است و بحث و تفتیشی که می‌کنند بحث و تفتیش اسلامی است؛ این یک تعلیمی می‌شود به همه افراد که در این کشور هستند و به آنجایی که این موج‌ها می‌رسد در خارج از کشور.^۳

تفاهم و مشورت
نمایندگان

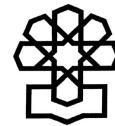
لزوم کمال
تفاهم در مجلس

۱. در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام، ج ۱۳، ص ۱۰۵.

۲. در جمع نمایندگان مجلس شورای اسلامی، صحیفه امام ج ۱۴، ص ۲۶۹.

۳. ۱۳۵۹/۳/۴، سخنرانی در جمع نمایندگان، صحیفه نور، ج ۱۲، ص ۱۱۶.

۱. وصیت‌نامه سیاسی الهی امام، صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۱.

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۸۸۴۰

عنوان گزارش: بیانات و پیام‌های بنیان‌گذار انقلاب اسلامی حضرت امام خمینی (ره) با نمایندگان مجلس شورای اسلامی

Report Title: Statements and Messages of the Founder of the Islamic Republic of Iran Imam Khomeiny (RaH) to the Parliamentarians of Islamic Consultative Assembly

نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه مطالعات بنیادین حکومتی)

تهیه و تدوین: عباس باقری

ناشر علمی: سیدیونس ادیانی

متقاضی: معاونت پژوهشی

ویراستار: —

واژه‌های کلیدی و معادل انگلیسی آن‌ها: —

منابع و مآخذ تهیه گزارش:

در انتهای گزارش درج شده است.

تاریخ انتشار: ۱۳۸۶/۱۱/۱۵